

T.C.
TÜRKİYE İNSAN HAKLARI VE EŞİTLİK KURUMU
BAŞKANLIĞI
2.DAİRE KARARI

Başvuru Numarası : 2024/1960
Toplantı Tarihi/Sayısı : 03.02.2025/55
Karar Numarası : 2025/1
Başvuran : N.C.K.
Başvuran Vekili : -
Adres : -
Muhatap Kurum/Kişi : Vista Dış Ticaret Anonim Şirketi
Muhatap Adres : -

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, başvuranın hamile olduğu için işten çıkarılması nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Başvuran, başvuru dilekçesinde özetle:

a. 2023 yılı Şubat ayında muhatap Vista Dış Ticaret Anonim Şirketinde çalışmaya başladığını, iş akdinin 31/7/2024 tarihinde hamileliği nedeniyle sonlandırıldığını, işten çıkarıldığı sırada 3,5 aylık hamile olduğunu, bu durumu işverene bildirmesine ve doktor raporu sunmasına rağmen ağır koliler taşımaya zorlandığını,

b. İşverenin işi bırakması için kendisine sistematik şekilde mobbing uyguladığını, maruz kaldığı yıldırma rağmen istifa etmeyerek çalışmaya devam ettiğini, ancak işveren tarafından yerinin daha az maliyetli bir çalışanla doldurulacağı gerekçesiyle iş akdine son verildiğini,

c. İşten çıkarılmasının ardından kıdem tazminatı, ihbar tazminatı, ayrımcılık tazminatı ve yol parasının ödenmediğini, hamilelik sürecinde işveren ve satış müdürü tarafından tehdit, hakaret, üzerine yürüme ve tükürme gibi fiziksel ve psikolojik saldırılara maruz bırakıldığını, maruz kaldığı mobbing ve kötü muameleler nedeniyle savcılığa şikayette bulunduğunu, yaşadığı olayların cinsiyet temelinde ayrımcılık yasağını ihlal ettiğini iddia etmekte ve muhatap hakkında idari yaptırım uygulanmasını talep etmektedir.

3. Muhatap Vista Dış Ticaret Anonim Şirketinden (A.Ş.) alınan yazılı görüşte özetle:

a. Başvuranın hamile olduğunu 2024 yılı Mayıs ayında sözlü olarak bildirdiği, hamilelik bildirimi sonrası satış destek sorumlusu olarak işlerini aynı şekilde yapmaya devam ettiği, kendisine başkaca bir görev veya ağır iş verilmediği, başvuranın iş akdine hamileliği nedeniyle değil şirket işleyişinde yaşadığı sorunlar nedeniyle son verildiği,

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

b. Başvuranın iddialarının aksine kendisine hiçbir şekilde mobbing uygulanmadığı, ağır koli taşımaya zorlanmadığı, başvurana tehdit, hakaret, üzerine yürüme ve tükürme gibi eylemlerle bulunmadığı,

c. Başvuran ile satış müdürü arasında işin yürütümü ile ilgili bir tartışma yaşandığını, ancak bu durumun mobbing veya eziyet olarak nitelendirilemeyeceği, başvuranın olayla ilgili savcılığa suç duyurusunda bulunduğu, bu olaya tanık olan diğer çalışanların ifadelerinin dilekçe ekinde sunulduğu, iddiaların asılsız olduğu, şirkette kadın ve erkek çalışanların eşit haklardan faydalandığı ve hamile çalışanların esnek çalışma saatlerinden yararlandığı ifade edilerek başvurunun reddi talep edilmektedir.

4. Muhatabın yazılı görüşüne karşı başvuran tarafından sunulan yazılı görüşte özetle:

a. Muhatap Şirket çalışanlarının işten çıkarılma korkusu nedeniyle ifade veremediklerini, ancak çalışma arkadaşlarından birinin kendisine yönelik masasına vurma, üzerine yürüme ve tükürme eylemlerini açıkça ifade ettiğini,

b. İş akdinin 16 haftalık doğum izni ödemesinin yapılmaması amacıyla feshedildiğini, çalıştığı pozisyona zaman kaybetmeksizin personel alınmasının bu durumu açıkça gösterdiğini,

c. Son yol ücretinin 2024 yılı Ekim ayında yatırıldığını, aylardır kendisine yol ücretinin ödenmediğini, hamileliği nedeniyle başka bir yerde işe başlamasının mümkün olmadığını belirterek işyerinde ayrımcılığa maruz kaldığı iddialarını yinelemiştir.

5. Başvuran 13/1/2025 tarihinde Kurumumuza göndermiş olduğu e-postada muhatap Vista Dış Ticaret A.Ş.'nin ayrımcılık yasağını ihlal ettiği gerekçesiyle başvuru yaptığını, gelinen noktada taraflar arasında anlaşma sağlandığını ve bu sebeple yapmış olduğu başvurudan vazgeçtiğini beyan etmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

6. 20/4/2016 tarihli ve 29690 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "*Amaç ve kapsam*" başlıklı 1'inci maddesi "*Bu Kanunun amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmek ve bu konuda ulusal önleme mekanizması görevini yerine getirmek üzere Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun kurulması, teşkilat, görev ve yetkilerine ilişkin esasların düzenlenmesidir.*" hükmünü haizdir.

7. Mezkûr Kanun'un "*Kurumun görevleri*" başlıklı 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının ilgili bentleri şöyledir:

"... f) İnsan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; g) Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek; ... i) Özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek ..."

8. Mezkûr Kanun'un "*Başvurular*" başlıklı 17'nci maddesinin ilgili kısımları şöyledir:

"(1) Ayrımcılık yasağı ihlalinden zarar gördüğü iddiasında bulunan her gerçek ve tüzel kişi Kuruma başvurabilir.

(...)

(9) İşleme konulmayacak başvurular ve gerekebilir kabul edilmezlik kararları ile başvuruya ilişkin diğer usul ve esaslar yönetmelikle düzenlenir."

9. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik

Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in "Başvurudan vazgeçme" başlıklı 60'ıncı maddesi "Sadece başvuru ilgilendiren başvurularda, başvuru, Kurulca karar verilmeye kadar başvurusundan vazgeçebilir. Bu durumda Kurum inceleme ve araştırmasını sonlandırır." hükmünü haizdir.

10. Mezkûr Yönetmelik'in "Karar verilmesine yer olmadığına dair karar" başlıklı 73'üncü maddesinde "Kurum; a) Başvurucunun başvurusundan vazgeçmesi, ... üzerine inceleme ve araştırmasını sonlandırması hâlinde karar verilmesine yer olmadığına dair karar verir." hükmü yer almaktadır.

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

11. Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) amacı; insan onurunu temel alarak insan haklarının korunması ve geliştirilmesi, kişilerin eşit muamele görme hakkının güvence altına alınması, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada ayrımcılığın önlenmesi ile bu ilkeler doğrultusunda faaliyet göstermek, işkence ve kötü muameleyle etkin mücadele etmektir.

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinde; insan hakları ihlallerini resen incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek, özgürlüğünden mahrum bırakılan ya da koruma altına alınan kişilerin ulusal önleme mekanizması kapsamındaki başvurularını incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek Kurumun görevleri arasında sayılmıştır.

13. Başvuran, hamile olduğu için muhatap Şirket tarafından işten çıkarılması nedeniyle cinsiyet temelinde ayrımcılığa maruz kaldığını iddia etmektedir. Mevcut inceleme kapsamında muhataptan başvuranın iddialarına ilişkin olarak; hamile personelin çalışma ve izin sürecinde izlenen usul ve şirket politikasına ilişkin detaylı bilgi ve belge talep edilmiştir. Alınan muhatap görüş yazısı başvuruya tebliğ edilerek muhatabın iddialarına ilişkin yazılı görüşü talep edilmiştir. Başvuran tarafından 18/11/2024 tarihinde dosyaya yazılı görüş sunulmuştur. Dosyanın esas inceleme süreci devam ederken 13/1/2025 tarihinde başvuranın taraflar arasında anlaşma sağlandığı bilgisinin ve başvurusundan vazgeçme beyanının yer aldığı e-postası Kurumumuza ulaşmıştır.

14. Başvuranın başvurusundan vazgeçmesi nedeniyle Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in 73'üncü maddesi uyarınca başvuru hakkında karar verilmesine yer olmadığına dair karar verilmesi gerektiği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Başvuruda KARAR VERİLMESİNE YER OLMADIĞINA,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

3/2/2025 tarihinde, OY BİRLİĞİYLE, karar verildi.

e-imzalıdır

Muhammet Ecevit CARTI
Daire Başkanı

e-imzalıdır

Dr. Burhan ERKUŞ
Üye

e-imzalıdır

İsmail AYAZ
Üye

e-imzalıdır

Mehmet Emin GENÇ
Üye

e-imzalıdır

Saffet BALIN
Üye